G. Turkevych,
334 Fitch St.,
Syracuse, N. Y.

НАЦІОНАЛІСТ

Орґан українського орґанізованого націоналізму в Америці.

РІК І. Ч. 7. Филаделфія, Па. 20-го вересня 1935. THE NATIONALIST 3720 N. 9-th Street, Philadelphia, Pa.

До

Всього Організованого Членства ОДВУ, Ч.С., М.У.Н., Ч.Х. в Злучених Державах, до У.Н.О. в Канаді та до членів Конґресу.

Дорогі Члени і Члениці!

В імені Проводу Українських Націоналістів складаю Вам подяку й признання за Вашу дотерішню так корисну працю для нашої справи. Україна не забуде Вашої щирої й відповідальної та жертвенної праці. З перших же часів мого прибуття на Ваш заклик до Америки, я одразу відчув а відтак переконався у Вашій безмежній відданості національній справі, любові до свого Народу та Вашій організованості.

Участь моя в історичній і незабутній Всеукраїнській Державницькій Маніфестації заокеанської еміграції, яка була яскравим виявом зросту сил української еміграції й державницького світогляду, буде для мене найкращим ментом мого життя. Знову чую себе серед свого Народу неначе на Рідній Землі в часи нашої визвольної боротьби. Організовані Націоналісти Злучених Держав і Канади, а також чесні й свідомі представники української еміграції знайшли правдиві шляхи до організування державного відродження. Ви розпочали й успішно переводите розбудову запілля та творите моральну й матеріяльну базу для посилення нашого революційного фронту боротьби, яка точиться нині на всіх просторах українських земель, як також кладете підвалини під розбудову наших збройних сил.

З особливим закликом звертаюся до Тебе, Українська Молоде! Бо ж ТИ мусиш взяти на свої рамена тягар визвольної боротьби. Тому приготовляйся духово, фізично й фахово до остаточного кровавого розрахунку із зайдами й гнобителями Українського Народу! Молодь — орли України! На Тебе наша надія! В Тобі сила й наше майбутнє! Знай, що коли загремить бойова сурма, то поруч з Тобою станутъ під жовто-блакитні прапори й відважні, загартовані в боях ветерани Української Армії!

СЛАВА УКРАЇНІ!

Ґен. Хор. М. Капустянський в. р.

ПСБУТ ҐЕН. МИКОЛИ КАПУСТЯНСЬКОГО В ФИЛАЛЕЛФІЇ.

В неділю 22-го вересня, с. р. на запрошення Стрілецького Гуртка ч. 1, ОДВУ ч. 12 і Січі ім. Дмитра Вітовського пан ґенерал Капустянський дав реферат членам сих товариств на тему:"Військові Вожді Сагайдачний і Хмельницький в порівнанні до сучасности". Тема реферату була оброблена з військової точки погляду. Ґен. Капустянський звернув увагу на надзвичайну подібність положення в часи сих вождів, головно Хмельницького, з теперішніми часами на Україні. Пан Ґенерал надзвичайно цікаво представив се положення зі стратеґічного боку. Присутні члени названих товариств, між якими було багато бувших військових Української Армії, залюбки вислухали реферату.

Того ж дня пан ґенерал мав засідання з бувшими старшинами Української Армії в спарвві військового вишколу. На засіданні були присутні отсі бувші старшини У. А.: сот. Вол. Ґалан, пор. Павло Дубас і чет. Теодор Свистун.

В понеділок 23-го вересня пан Ґенерал поділився своїми споминами з недавньої визвольної боротьби за Українську Державу. Він підчеркнув потребу плекання традиції Української Армії і мілітарного духа між українцями. Згадав про дуже цікаві спомини з праці Ґенеральної Булави У. А. підчас визвольної боротьби.

СВІТЛИНИ
З ЛЕТУНСЬКОГО СВЯТА В КЛІВЛЕНДІ.

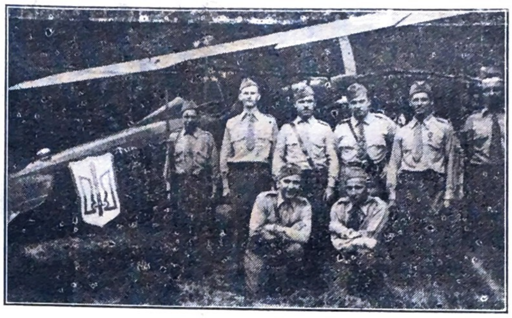

Члени Орґанізації Державного Відродження України ч. 8. з літаком "Націоналіст".

ЧОЛОМ ВАМ ВПЕРЕД ІДУЧИМ!

Чолом вам, вперед ідучим,
Хто спину подіям гне!
Даремне понад Збручем
Будьоновка і баґнет.

На наші ниви тучні
Сягнула злодійська рука.
Зітремо кордони штучні,
Розчавимо пястука!

Когут і кривавая зоря,
Лях і брудний москаль
Пожадливим оком зорять
На наш розшматований край.

Не в соймах гострить язики,
Шукати в наїздників права
Народу, що є великий
І невмирущий, як слава!

Вижебрувать право жити
Крихтами "панської ласки"?
Гей, кріса до рук вложіте,
Вдягайте з бомбами паски!

Хай всохне рука жебрача!
Хай сціпить тому, хто квилить!
Гей, хто там, як ворон кряче
І плаче кожної хвилі?

Чолом вам, вперед ідучим,
Хто спину подіям гне!
Даремне понад Збручем
Будьоновка і баґнет!

РЕЗОЛЮЦІЇ
Першого Конґресу Українських Націоналістів Америки,

який відбувся в Ню Йорку в Українськім Народнім Домі при 6-ій вулиці в днях 30-го й 31-го серпня та 1-го й 2-го вересня 1935 року.

Перший Націоналістичний Конґрес Українських Націоналістів країв американського континенту при участи представників українського націоналістично- Руху на рідних землях і поза їх межами, що відбувся в місті Ню Йорку в Злучених Державах Америки в днях між 30-им серпня а 2-гим вересня 1935 р. цим стверджує:

1. —Що українська Нація на рідних землях під цю пору перебуває в стані жахливого терору з боку чужих окупантів і є позбавлена можливости вільно й правдиво представляти свої національно-політичні цілі й ідеали перед міжнародніми політичними чинниками світа.

2. — З цієї причини цей Конґрес представників української еміграції та українського націоналістичного Руху взагалі, який зібрався на вільній американській землі, вважає своїм обовязком піднести голос перед цілим світом у цілі представлення ніким не сфальшованої волі й правдивого національно-політичного становища Української Нації на рідних землях і на еміграціях.

3. — Конґрес тому проголошує цілому політичному світу:

а) Що на основі свого історичного права й в повній згоді з засадами президента Вільсона про самоозначення народів, Українська Нація виявляла й виявляє чинну волю до здійснення своєї незалежної соборної держави, на території своїх етнографічних земель.

б) Що всупереч вище наведених прав і прінципів, територію Українського Народу й його державу, відновлену в роках 1917-1920, насильно поділено ріжними міжнародними трактатами між російською державою під назвою С.С.С.Р., Польщею, Румунією та Чехословаччиною.

в) Конґрес цим заявляє, що Українська Нація вважає всі ці міжнародні договори актами безправного насильства, не визнає їх для себе зобовязуючими й буде всіми доступними її засобами ділати для їх уневажнення з одночасним усуненням чужих окупантів з Українських Земель і створення Незалежної Соборної Української Держави.

г) Що лише ця Суверенна Держава Українського Народу буде компетентною заключати правосильні договори з іншими державами світу, за які Українська Нація зможе приняти на себе повну правну відповідальність.

д) Що доки українська сорокпять міліонова нація перебуває в стані чужинецького поневолення, не може бути мови про сталий мир в Европі й що відвічальність за всі можливі заколоти миру на тій території спаде на ті міжнародні політичні чинники, які всупереч виразній волі Українського Народу розчетвертували його землю в минулому й не протестують проти цього стану під цю пору.

е) Конґрес звертається до обєктивної опінії суспільства й урядів американських і европейських країн піддержати визвольні змагання Української Нації за здійснення її державних прав і тим наблизити розвязку української проблєми в повній її ширині та оздоровити міжнародню політичну атмосферу.

(Продовження на стор. 2-ій.)

НАЦІОНАЛІСТ
Орган
Українського Організованого
Націоналізму в Америці.
Виходить два рази в місяць.
Річна передплата $ 1.00
Поодиноке число 5 ц.

THE NATIONALIST
Published twice a month
by the
Organized Ukrainian
Nationalism in America.
SUBSCRIPTION:
Per Year ...... $ 1.00
Single Copy 5 c.

Статті й дописі слати на адресу:
THE NATIONALIST
3720 N. 9-th Street Philadelphia, Pa.

Send Articles in English to:
EDITORIAL DEPARTMENT of THE NATIONALIST
P. O. Box 13. Station D. New York, N. Y.

Чеки й перекази слати на адресу:
THE NATIONALIST
P. O. Box 13. Station D. New York, N. Y.

"Entered as second class matter April 20. 1935, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879".

Philadelphia, Pa., September 20. 1935.

ВІДРОДЖЕННЯ Української Армії.

По програній визвольній боротьбі розбрились члени Української Армії по цілому світі. Здавалось, що ніяка сила не зможе їх зібрати до купи. Аж ось по кругло 15-ох літах майже по всіх закутинах світа даються чути голоси бувших військових Української Армії, що вже вспіли згуртуватись в військові товариства чи стрілецькі громади, що треба нам якимсь способом урегулювати працю поодиноких людей і гуртів та повести організовану працю над відродженням Української Армії. На перший погляд здається, що се неможлива річ до здійснення. Але як придивитися ближче то і таку неможливу річ можна здійснити якщо лише є сильне бажання до здійснення. Приблизно практично можна перевести її в нас в Америці. Ми, тут, виконуючи оброблений плян нашої Ґенеральної Булави, можемо дати почин до створення Українського Леґійону, що колись міг би стати кадрою Української Армії.

Коли б ми повели сильну аґітацію між тут родженою молоддю, щоб вступала до Американської Армії вчитися військової штуки, і в той самий час вступала до Українського Леґійону для обзнакомлення себе з українською проблємою, ми о половину дороги були б ближче своєї мети. В Українськім Леґійоні могли б гуртуватись всі фізично здібні українці а не лише бувші військові, як се буває з гуртками бувших ветеранів Української Армії.

Се можна здійснити лише тоді, як на кожнім кроці будемо пропаґувати потребу мілітарної сили для нас і нищити оту пацифістичну ґанґрину, що нею заражують наше громадянство ріжні непокликані верховоди. Досвід навчив нас, що без організованого війська ми не проженемо ворогів з наших прадідних земель і ніякої Української Держави не збудуємо.

Певна річ, що існовання Українського Леґійону мусить залежати від збірної підтримки всіх думаючих українців, що не хочуть чекати аж до того часу, коли вже буде пізно про се говорити і писати.

Забираючися до такого діла, ми не мусимо сього робити під вражінням, що війна от от вибухне і для того се конечно потрібно робити. Чи війна для когось і за щось буде чи ні, для нас, ми знаємо, вона мусить бути, як що не хочемо гнити в ярмі ще кілька століть, а може і цілком загубитися між сусідами. Чи складеться догідний для нас час на збройний виступ проти гнобителів України є важним але не вирішальним. Ми маємо готовитися до збройного виступу самі, творячи свою власну силу. Сильний все приятеля знайде.

Нарід наш чимраз більше починає бути мілітарно свідомим. Тепер якраз пора перевести сю свідомість в чин. На кожнім кроці треба впоювати в наших молодих, щоб присвячували своє життя для військового знання і творили військову верству між нами без якої ми так бідували. На лемент всяких пацифістичних спекулянтів відповідати штурмом і організацією військових відділів. Прямуймо до відродження войовничого козацького духа, що створить Українське Військо з його героїчною традицією.

Резолюції для Української Нації.

(Продовження зі стор. 1-ої)

Конгрес, звертаючися до Української Нації, як цілости, стверджує:

а) Що лише обєднаними зусиллями всіх членів нації без ріжниць станових, політичних, релігійних і територіяльних, вона зможе власними силами поставити остаточно вирішення української справи в найближчому часі й у формі, яка задоволить цілу націю, цебто в Соборній і Суверенній Українській Державі.

б) Що так обєднана нація й еміграція зможе досягти найвищої цілі свого повного визволення лише способом неустанної й активної боротьби з окупантами на всіх ділянках життя.

в) Що досі найвищі прінципи української справи з рамени Української Нації ясно й в цілій повноті піднесла перед Українським Народом і цілим світом лише Організація Українських Націоналістів.

г) Що зусиллями й жертвами цієї соборницько-державницької Організації Українських Націоналістів, українська справа по певному занепаді в перших роках по світовій війні, знову поставлена як одна з найбільш актуальних проблєм сучасної Европи.

ґ) Тому Конґрес признає О.У.Н. єдиним виразником і двигуном незалежницького-соборницького Руху Української Нації за своє визволення та закликає ціле українське суспільство до одноцілого всенаціонального фронту на основі ідеольогії й під єдиним Проводом О.У.Н.

д) Конґрес особливо підкреслює факт, що займанці створили один протинаціоналістичний фронт для поборювання українського націоналістичного Руху внутрі нації на окупованих землях та на еміграції та для усунення українського питання з міжнародної політичної арени назовні, та вважає, що відповіддю на це є й мусить бути скріплення українського фронту через посилення визвольної акції під проводом О.У.Н.

е) Навязуючи до найновіших подій на рідних землях, Конґрес звертає увагу всього українського загалу на дальше систематичне нищення господарства, культури й населення України червоною Москвою при помочі внутрішнього терору, заслань провідних українців на каторжні роботи та вигублення населення штучним голодом, умисно заведеним Москвою в політичних цілях. За прикладом Москви й Польща почала творити "Соловки для українців у формі концентраційних таборів на Поліссі та переводити нові пацифікації на Західних Землях України. Зокрема Конґрес звертає увагу всього українського суспільства на змагання Польщі розєднати одноцільне тіло Українського Народу під своєю займанщиною на церковно-релігійному ґрунті через створення окремих дієцезій на Лемківщині та Гуцульщині, що не підлягають загально-церковному проводові в Галичині, та насильне піддержування москвофільства православної церкви на Волині, Холмщині, Поліссі й Підляші, щоб у той спосіб затемнити українських вірних і втягнути їх у самовбивчу церковно-релігійну гризню та відвернути їхню увагу від своєї планової роботи на знищення цілого українства. Чехословаччина й Румунія роблять це саме: нищать українські школи, українське населення та кольонізують українські землі. Тому Конґрес закликає українське громадянство чинно протестувати проти цих заходів ворогів через організовану підтримку та посилення українського націоналістичного Руху в Европі.

є) Конґрес уважає, що найбільша сила ворогів не полягає в їхніх державних апаратах і збройних силах, а в тому, що вона зуміли створити серед самих українців так звані угодовецькі групи й партії та тим розкололи Націю в середині. Ці угодовецькі групи й партії, відзиваючися як українці підступними патріотичними закликами до політично невиробленого українського загалу, створили внутрішний і протинаціоналістичний фронт, що в висліді зводиться до поборювання на спілку з ворогами української визвольної акції, яка ведеться під проводом О.У.Н. Особливо маркантним прикладом таких згубних для Української Нації виступів. Конґрес вважає статті С. Барана у львівському "Ділі" та виступи Дмитра Левицького, голови УНДО, в польському соймі. Тому Конґрес найрішучіше осуджує угодовство так українців-большевиків, як і угрупопань та партій з так званого національного табору на українських землях і на еміграції.

з) Відносно так званого "Всеукраїнського Національного Конґресу" проєктованого угодовецькими партіями під Польщею враз з їхніми однодумцями в Европі й за океаном, якого ціллю є створити "всеукраїнський провід", Конґрес звертає увагу українського суспільства на слідуюче:

1.) На цьому конґресі будуть заступлені виключно представники угодовецьких партій.

2.) "Всенаціональний Український Провід" створений при цих умовах може висловлювати лише становище угодовців у національній справі й може бути й буде тільки знаряддям ворогів, якого вони вжиють для поборювання державницьких змагань Української Нації, особливо на міжнародньому ґрунті, як це досі використовує Польща так званий уряд У.Н.Р.

3.) Конґрес стверджує, що засади й доґми християнських церков не опрокидують прінціпів і напрямних активного націоналізму, та що український націоналізм стоїть на становищі християнства. Дальше Конґрес зазначує, що кожна українська церква має національний і моральний обовязок освячувати й благословляти Українську Націю в боротьбі за її життя так, як то є освячено традицією нашої історії й як це роблять церкви всіх інших християнських націй. Підкреслюючи своє прихильне становище до релігійного виховання суспільства та признаючи велике значіння національної церкви в житті кожного народу, націоналізм одначе не спиниться перед поборюванням поодиноких представників церкви, коли вони вживають свойого стану для проповідування й пропагування ідей і організацій, що з церквою й релігією не мають нічого спільного, а своїм впливом і діянням ведуть до самогубства Українського Народу.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ РЕЗОЛЮЦІЇ.

1. — Конґрес висловлює побажання, щоб організаційний звязок з Проводом О.У.Н. а націоналістичними організаціями на американському континенті був більше інтензивним і відбувався через керівні тіла відповідних націоналістичних організацій.

2. — В ціли якнайтіснійшої консолідації націоналістичного Руху на американському континенті, яка вже була започаткована Першою Краєвою Конференцією У.Н.О. в Канаді, Конґрес признає конечним цю консолідацію посилити аж до створення спільного репрезентаційного органу на цьому континенті.

3. — Конґрес признає кроки пороблені Централями ОДВУ і Ч.С. до консолідації їх орґанізацій на терені Злучених Держав Америки, які проголошено комунікатом делеґата П. У. Н. Ом. Грибівським з дня 25-го квітня 1935 року корисними та висловлює горяче побажання до Центральної Управи ОДВУ і Генеральної Ради Ч.С., щоб завершити цю консолідацію повним злиттям обох організацій в одну всеамериканську націоналістичну організацію, працюючу на одному статуті й під одним проводом. Всю необхідну працю для остаточної консолідації перевести до першого зїзду Генеральної Ради Ч. С. в грудні ц. р., яка є компетентною остаточно вирішити цю справу з рамени Ч. С.

4. — В справі консолідації статутів обох орґанізацій, Конґрес затверджує окрему статутову, комісію в склад якої входять інж. Т. Павличенко, С. Фік і В. Різник, яка має випрацювати спеціяльний статут для обєднаних організацій.

5. — Конґрес уважає доцільним створення жіночої Централі в Злучених Державах, котра давала б вказівки члянової праці всім Відділам та котрої голова входила б у склад Центральної Екзекутиви сконсолідованих націоналістичних орґанізацій Зл. Держав. Назва У.Ч.Х. змінюється на Організація Українок Америки (О.У.А.) ім. Ольги Басарабової. Всі українські націоналістки мусять належати до О.У.А., а через цю приналежність автоматично стають членками всеамериканської сконсолідованої націоналістичної організації. Повищим ухвалам підлягають всі Відділи У.Ч.Х., які істнують чи то при ОДВУ чи то при Ч.С.

6. — Конґрес одночасно ухвалює подібну схему й для молоді, яка досе зорганізована при ОДВУ і Ч.С. і надає їй спільну назву Молоді Українські Націоналісти (М.У.Н.), а для доросту спільну назву Пласт.

7. — Визнаючи велику вагу фізичного вишколу українського суспільства Конґрес висловлює побажання, щоб представники У.С.Г. Канади, Ч.С., О.Д.В.У. і У.С.Г. в Злучених Державах створили спеціяльну комісію, яка випрацювала б у найближчому часі конкретну форму як теоретичної військової освіти так і практичного спортового й мілітарного вишколу.

8. — Конґрес висловлює глибоке признання націоналістичним організаціям американських країн за їх жертвенну фінансову піддержку визвольної акції на рідних землях під Проводом О.У.Н. Спеціяльно Конґрес висловлює своє признання 11-ому Відділові ОДВУ. в Ню Йорку за повне виконання наложеного на нього обовязку $2.000 доларової жертви на цю справу перед призначеним речинцем.

9. — Конґрес звертає увагу всіх Централь націоналістичних організацій у всіх країнах Америки, звернути пильну увагу на націоналістичне виховання членства й суспільства в націоналістичному дусі через устроювання курсів, друковання виховавчих рефератів і більших ідеольогічних праць, поліпшення й поширення націоналістичної періодичної преси й заведення освітних інструкторів.

10. — Визнаючи велику ролю періодичної преси для усвідомлення українського загалу в націоналістичному дусі, Конґрес закликає членство всіх націоналістичних організацій країн Америки прикласти всіх зусиль, щоб "Новий Шлях", що виходить в Канаді, "Націоналіст", що виходить в Злучених Державах та "Наш Клич", що виходить в Арґентині, стали правдивими дорадниками й учителями кожної української родини на американському континенті. До українського суспільства Конґрес звертається з закликом піддержувати націоналістичну пресу, бо вона найкраще представляє українську справу в цілій величі і з чисто українського становища.

11. — Конґрес уважає, що націоналістична праця має охопити всі ділянки життя Нації й тому закликає провід і членство всіх націоналістичних організацій ріжних країн Америки безперервно працювати над поширенням та закріпленням націоналістичних ідеалів серед українського загалу.

ЧЕРВОНОАРМЕЙСЬКИЙ КОМСОМОЛ

Київська "Червона Армія" з 4. серпня пише з Одещини: "Товариш Сорока іменується секретарем комсомольського осередку. На наше запитання — як працюють комсомольці, він здивовано дивиться, потім знизує плечима і перепитує: "Які комсомольці"? Зясовується, що тов. Сорока — "вождь без армії. Протягом року і в полку і в підсобному господарстві вважають його секретарем осередку, в якому немає жодного комсомольця. І це в той час коли на полях господарства працює переважно молодь, яку безперечно можна було б залучити до комсомолу. За рік тов. Сорока, розгортаючи широку "масову" роботу з молоддю, завербував аж... одну активістку. Під час заповнення анкети зясувалося, що вона давно переросла комсомольський вік".

В комсомольській арганізації піхотної школи ім. Якіра в Одесі "комсомольські збори зриваються вже четвертий раз. Нарешті вдалося скликати великими труднощами. Шість комсомольців запізнилися на 25 хвилин. Резолюцію на доповідь вирішили прийняти 18 липня у клубі перед виставою(!?). Минуло 18 липня, а резолюція так і не була прийнята. ("Червона Армія" з 5. 8.)

"Комуністи, комсомольці мало працюють над першоджерелами марксизму-ленінізму... Парт і КМС організатори стоять осторонь, не допомагають керівникам шкіл усунути хиби в партосі". ("Червона Армія" з 5.8.)

Такі комсомольські організації в червоній армії, поза армією вони в ще більшому розкладі. Чи диво, що большевики тривожаться своїм майбутнім

ВІД ПОЛІТИКИ МАЗЕПИ - ДО ПОЛІТИКИ ОРЛИКА.

(НПС) Схожість теперішньої політики, як московського уряду супроти України, так і теперішньої української провідної верстви, а почасти й мас, супроти Москви, з політикою 17 і 18 століття так наглядна, що навіть у своїому практичному застосуванні вона виявляє себе майже в подробицях. Це видно, коли бо навіть попередник Мазепи — Самойлович, лише гіршого гатунку, ще сидить живим на Украйні в особі Петровського, який, як це подає преса, був недавно в Москві, де знайомився з постановкою воєнного навчання в пролєтарській стрілецькій дивізії, що її командантом є його син. Чи то не про нього писала вже раз історія: "Самойлович синів своїх повисилав до Москви — це було добре для них, бо заробляли собі тут ласку московських правителів, а заразом це свідчило про вірність їх батька. Сих синів потім він вивів на полковників..." або за цього ж Самойловича "зломлено автономію української Церкви і взято її під московську церковну власть, а з нею разом — тодішнє українське освітнє й культурне життя"... Та цей "недолюдок", як Шевченко називав усіх тих, що не мали національного самолюбія, пішов ще далі й докотився аж до яничарства й тепер усюди на мітінгах, як це було хочби в старобишевському районі, накликає всіх до масового яничарства й боротьби з українським націоналізмом, який чимраз то далі просовується на схід аж в Донеччину і закладає всюди свої аґентури".

Немає на жаль лише сьогодні великого Мазепи, що сказав би своє рішуче "досить". Та живуть ще мазепинці, що своїм життям вже заперечують попередню свою політику, про яку історія пише: "Не була це дуже мудра політика, бо всі попередні досвіди показували, що звичайно всі вірні служби забувалися..." (історичні цитати з Грушевського).

Як раніше Москва в царських листах, обіцюючи масам "соціяльну справедливість", а старшині привилеї, писала, що Мазепа хоче віддати Україну під Польщу, так і сьогодні вона в пресі закидає цим Мазепинцям, що вони ніби є польськими шпіонами.

Мазепинців серед теперішньої офіційної еліти ще поки мало, зате знахоиться в складі її багато Галаганів і по духу черні, що піднімає тепер, як і раніше, крик: "На чорта нам здалася власть, нам дайте хліба їсти" (Тичина). Так, в теперішньому часі ще більше отих Яворських, який в Москві в Успенському Соборі кидав клятву на Мазепу та в своїм вірші прозиває гетьмана найгіршими словами. Тепер уже їх є десятки таких, що пишуть: "Старий Дніпро, символ гніту й неволі, оспіваний Шевченком, лишився тільки спогадом... Жити й боротися в епоху Сталіна". Це так в привіті до Косіора й Постишева українські письменники, художники й композитори. І зрозуміло, що за "елітою" й нарід іде — іде аж до Москви зложити "челобитную" всесоюзному старості Калініну, от як на цих днях селяни з дніпропетровського колгоспу на чолі з якимсь Стрюком якого здається й прадід уже їздив "к великому государю на поклоненіе", вклонитися Калініну словами "Ми вже виконали зобовязання перед державою".

І як було тоді оцим Яворським байдуже, що "із города, із Глухова полки виступали з заступами на лінію" (Шевченко), так тепер усім оцим "поклонникам" байдуже що їх брати по крові й далі "з заступами" мандрують копати для Москви канали. Їх брати по крові про яких очевидець італієць Люїджі Бардзіні пише: "Раби, що отак мандрують, це щасливці. Вони вирвалися з рук смерти... Ці тюремники творять цілі військa каторжан. Вони під проводом і доглядом поліції, виконують титанічні роботи, засіваючи довкола тисячі мерців на всіх стежках їх труду..." Їм байдуже, вони замикають очі, щоб цього не бачити, не відчувати. Та хай знають, що поза ними незломний дух мазепинства шириться, викликає в народі чим далі більшу ненависть до всіх оцих "поклонників" Москви — ніколи ці "поклонники" вже в очах народу не змиють зі себе тавра цього огидного лакейства й рабської безвільности.

Все більшає й більшає тих, які перестають захоплюватися не лише "обтинанням халатів і борід із минулого" але й "пятилєтками" та "індустріялізаціями" сучасного і 18 ст. могилянець Могилевич сказав, що "Европа всякому добру (може) наречися мати", протиставляючи тим Европу царській Москві, також і тепер все частіше протиставляється "психольоґічну Европу" (Хвильовий) червоній Москві.

Відчувши цей дух мазепинства, Москва змінила свою політику супроти України й почала примінювати в боротьбі з українською національною стихією інших методів. Новий наступає етап боротьби, нові сили приходять на арену життя. Отже методи, якими користувалися національні українські сили, методи, що були зроджені для потреб боротьби з попередньою московською політикою, теж повинні бути змінені в напрямку потреб боротьби з цією новою російською політикою. І це власне й сталося на Східньо-українських землях. Бо коли б цей переломовий час, серед цих змінених обставин, боротьба пішла старим трибом, це значило б, що національні сили хиляться до занепаду й нездібні видати зі себе ядро, яке започаткувало би новий „великий творчий чин.

Там, де раніше Москва йшла напомацки, пішла тепер за системою. Раніше виловлювала з своїх рядів поодиноких мазепинців, тепер робить масові чистки в партії. Наставляє тепер усюди свою власну ієрархію, передягаючи її в вишивані сорочки. За Постишевом приходять народні комісари Алексєєви, Богатирьови, Межуєви і сотки подібних. Московське "вірую" проповідується в українській мові. По зразку заведеним Петром І. "російської" нації, заводиться "совіцька" нація. Теперішня московська політика супроти українців переходить ніби в фазу політики Петра І. після полтавської битви. Москва намагається собі на поміч у цій боротьбі притягнути ще й усі національні меншини, що займають на Украйні аж 26 національних районів. Чи не так і в минулому спроваджувалися на запорожські землі чужинці "картопельку садити"? Рівно ж уміло використовує Москва цих чужинців в зовнішній, як і внутрішній політиці, як це ми бачимо на 7 конґресі комінтерну. Та правду сказав Достоєвський, що в Московщині немає людини, яка не брехала б. Це добре пізнали українці й тому старі пісні з Москви хоч би й через уста чужинців, вже не мають в Украйні тої гипнотизуючої сили, як колись. Український нарід перестає бути духовим рабом і тому не матимуть впливу на нього хоч би й слова болгарина Димітрова з трибуни 7-го конґресу комінтерну: "Висвітлити перед трудящими масами минуле власного народу, щоб повязати свою теперішню боротьбу з його революційними традиціями і минулим..."

Українці з кожної вчерашньої боротьби вже навчилися витягати для себе все нові й нові вартости, що стають сильною зброєю в їх сьогоднішній боротьбі. І власне це їх привело поставити проти нової московської політики нову українську свою. І ця своя нова політика взяла за мотто боротьби великі слова Пилипа Орлика: "Легка річ не гідна слави, чим більша небезпека, тим ясніша перемога". Цей девіз Пилипа Орлика, ця так мовити б нова політика висуває на чоло українського національного руху людей міцних із сталевою силою творчої волі та чину — людей, у душі яких не лише Пилип Орлик оживає, але й великі князі, як Олег та Ігор, що кажуть їм: "Дону шеломом іспить". Не з самих утисків і не з біди вони піднімають український нарід на боротьбу, а за свою правду, за своє відроджене українське "вірую" — на боротьбу за сьою владу проти чужої, хоч би й найліпшої.

Так, "...чим більша небезпека, тим ясніша перемога" — "З кінця 1929 року я входив до складу фашистської української націоналістичної організації, куди я був залучений письменником Гео Шкурупієм. Я цілком поділяв усі терористичні постанови і фашистівську платформу нашої націоналістичної організації" (Влизько). А за найліпшими — найліпші. Почався чин — "...в найгострійшій формі, у вигляді терору, убивства наших керівних працівників, підпалів, отруєння і т. д. Він — класовий ворог тільки змінив свою тактику, змінив старі прийоми на нові, змінив свою зброю. Але він цю боротьбу продовжує...." Це слова з промови відомого комуніста Андреєва, яку він виголосив 25 червня б. р.

Летить уже ґрунт зпід ніг московської еліти. Жахливий розпад приспішує її упадок. Комсомольців і комсомолок, надію московського правління на Украйні, опановують антисовітські настрої, які переходять з пасивного до активного протесту. Ці настрої охоплюють навіть шкільну дітвору. Про це газета "Комуністіческоє Просвещеніє" з 8 квітня б. р. пише, що навіть у школах сконстатовано плякати й лозунґи пофарбовані в жовто-сині кольори петлюрівських прапорів". В 36 школі на Катеринославщині висіли такі жовто-сині плякати зі "загадочним надписом: "У них і в нас!" Москва хватається останнього засобу — намагається вбити в мільйонах українського населення всякі прояви індивідуальности, щоб тим зробити їх безсилими, зробити Украйну духовою провінцією Москви. Та дарма, хоч і по словам жидівських комісарів: "Ваша Украйна вже в мішку — лише завязати" — все ж українському національному рухові Москва не може протиставитись. Навіть і при допомозі тих комісарів з національних меншин, які ще й мішка не завязали, а він уже їм усюди пореться. Це сам Косіор сконстатував ще в 1933 р., а на теперішньому конґресі комінтерну підтвердив Попов: "Український націоналізм і український націоналістичний ухил становлять тепер на Украйні головну небезпеку". І жадні перевірки партбілетів Москви від "націоналістичної небезпеки" не врятують. Тому Москва чим далі, тим більше скаженіє й заганяє все, що українське, в підпілля та в цій злості вона почала навіть і зовнішньо відукраїнізовувати Украйну, переіменовуючи назви колгоспів, напр. з "Побіди" на "Победу", з "Пятирічки" на "Пятилєтку" і т. д. Заводи ж, що досі мали в назві слово "український", тепер то слово відкидають, прибирають чисто московську назву і замість придатка "український" мають звичайно назву "южний", як от напр. металюрґічний завод в Нікополі і багато інших.

Взагалі масовий терор з боку Москви посилений на всіх ділянках українського життя. В ряді міст Украйни відбувається тепер багато процесів за атентати, саботажі, підпали. Процеси відбуваються тайком. Багато людей зникає просто з виду — без суду. Їх вивозить ГПУ на північ, або на схід. Тяжка й завзята боротьба на Украйні досягає свого вершка. Так, не легко здобувається державна незалежність. Та все ж з радістю стають все нові й нові лави на шлях національної революції, вписавши на свойому боевому прапорі: "Легка річ не гідна слави".

Український нарід стає під прапори українських націоналістів, бо він бачить, що лише нова провідна верства, в вигляді мілітарно політичної організованої сили українських націоналістів змогла перебрати провід національного життя й боротьби в свої руки. Бо нарід бачить, що лише ця нова провідна верства зуміла усвідомити підсвідомі його , народу, бажання та підняти боротьбу за їх здійснення, а тому й підпорядковує себе волі цього нового проводу, щоб тим створити одно тіло з одною думкою, що має формувати життя.

Ю. А-ко.

ДО СПРАВИ РОЗСТРІЛУ ПОЛК. БАЛБАЧАНА.

Нижче подані інформації прислав нам бував старшина Української Армії, п. Матвійців Володимир, що перебуває тепер в м. Беріссо, Арґентина. Пан Матвійців у час суду над полк. Балбачаном був у складі Полевої Варти Штабу Дієвої Армії та був свідком його смерти.

Редакція.

Під напором ворога Штаб Дієвої Армії змушений був опустити Здолбуново та спішно переїхати до Підволочиськ. Тут стояли галицькі частини, що охороняли перед червоними міст через р. Збруч. Вночі команда частин повідомила нас, що з тактичних причин мусить цей район опустити, в наслідок чого фронт лишився відкритим.

Стація була переповнена потягами з державним майном і численними, панично-настроєними штабами... Положення було критичним. Якраз у цей час наспіли частини отамана Божка, які почали посуватися в бік ворога, даючи тим способом спроможність розвантажити стацію й відновити штабові звязок. На стації Х. (назви не памятаю вже) розмістився Штаб Дієвої Армії та зачав свою оперативну працю. Поруч із нашим потягом прибув і станув паралельно якийсь інший ешалон, що в ньому — як виявилося й поширилося блискавично — находився заарештований полк. Балбачан. Ешалон цей був зайнятий контррозвідкою під командою Чеботарева...

До заарештованого полк. Балбачана вступ був заборонений крім оо. духовників Ш. Д. Армії; вони без перешкод його відвідували й скріплювали морально. Тими душпастирями були: о. Кузьма — греко католицький священик, і православний, здається о. Гнатюк. З наказу Головного Отамана був зорґанізований полевий суд, і до його складу, між іншим, входили: голова — полк. Клим, судді — сот. Городиський, хор. Лиховат і другі.

Суд виніс **увільняючий вирок**, і вояцтво — серед якого полк. Балбачан був дуже популярний — прийняло цей вирок з ентузіязмом. Про вислід судового процесу повідомили заарештованого полк. Балбачана оо. духовники. Полк. Балбачан дуже втішився, сміявся й плакав, очевидно з радости, що незаслужену вину з нього знято... Та радіти було завчасно.

Виправдуючий вирок не вдоволив Чеботарева. Він ходив поміж ешалонами та посміхався... Ситуація залишалася напруженою. Раптом того ж дня після вироку Чеботарев наказав зняти охорону Полевої Варти, яка находилася біля вагону полк. Балбачана та замінити її своїм контр-розвідочним відділом.

Тут мушу сказати, що співчуваюче відношення вояцтва до полк. Балбачана, а може й чиясь провокація, дали підстави певним урядовим чинникам підозрівати, що плянується насильне звільнення полк. Балбачана зпід арешту. Це й змусило, як видно, Чеботарева змінити "ненадійну" варту... "надійною". Знаю, що після вироку полевого суду про звільнення полк. Балбачана, згадані оо. духовники ходили до відповідних чинників і просили їх якнайскорше цей справедливий вирок затвердити. Та показалося, що вища влада з таким вироком не годиться. Пан-отці в епітрахилях і з хрестом в руках благали помилування. Всі ці старання не помогли...

Коли стало відомим, що мимо вироку полк. Балбачан не звільнений, а далі находиться під арештом, всіх нас охопило страшне обурення. "Повстання, якого дотепер уряд побоювався безпідставно дійсно могло вибухнути кожної хвилини. Лише та свідомість, що кругом ворог і може остаточно заломатися фронт, стримувала нас від виступу та змушувала, затиснувши зуби, чекати, що буде далі.

Скоро стало відомим, що полк. Балбачан буде розстріляний. До виконання цього злочинного акту був призначений сот. Городиський Евген, родом із Тернополя, був. командант Полевої Варти Ш. Д. Армії. У порозумінні зо мною сот. Городиський відмовився виконати наказ, мотивуючи це "непевним настроєм Полевої Варти". Тоді виконання розстрілу **перебрав на себе Чеботарів.**

Коли полк. Балбачана повідомлено, що вирок суду не узгляднено, він нервово заломався та нагло збожеволів, раучи на собі одежу й страшним голосом викрикуючи: "Соня!... Сонечка!..." (це було імя його дружини, що з нею він перед тим взяв шлюб у Станиславові).

Не гаючи часу, Чеботарів вислав призначену для розстрілу чоту намісце будучого злочину, щоб там приготовити гріб. Сам же подався до вагону, де находився полк. Балбачан. Не дасться ніякими словами передати, ніколи в житті память не зрадить тої незабутньої хвилі, свідками якої ми були: **Чеботарів вскочив до вагону та не зважаючи на божевілля полк. Балбачана, зловив його за плечі, передер на ньому мундур і кинув до авта з такою брутальною силою, що полк. Балбачан перегнувся на другу половину авта, сягаючи руками майже до землі.** Потім відвезено його до місця страчення.

При виконанні акту, крім чеботарівських катів і самого Чеботаріва, нікого не було, проте були люди, що з затаєною злобою непомітно слідили за всіми подробицями затаєного злочину... Отже перед деревляною будовою поставлено полк. Балбачана. Він уже не в силі був триматися на ногах і все приклякав, опираючися руками до землі. В цей мент більше десятка контррозвідочних катів під командою Чеботарева віддали сальву. Як показалося, з тої сальви всього лише один чи два стріли попали в ціль.

Окривавлений, в неймовірному стані, полк. Балбачан почав рачкувати. Тільки друга сальва покінчила його рахунки з життям. Конвульсивні рухи спинилися. Останній стріл в Покійного віддав самий **Чеботарів, і після цього вдарив його ногою зо словами:**

— Собаці собача смерть!

По закінченні цієї дикої розправи, насипано над Покійним могилу. Варти не поставлено при ній. Коли другого дня до неї підійшов Головний Отаман, вся вона була окрашена живими квітами. Видовище це на Головного Отамана справило надзвичайне враження. Він із опущеною головою відійшов...

В тих фактах, які подаю, бракує певних подробиць, назв місць і деяких осіб. Всі ті подробиці затратилися в моїй памяті після так багатьох років із їх турботами та тяжкими переходами. Проте, стаючи в обороні національної чести і справедливости, тверджу, що подаю правдиві факти та за дійсність їх ручу собою й своїм словом чести.

Володимир Матвійців,
Беріссо — Арґентина.

З Діяльности Українських Націоналістів в Америці.

А. Щигол

"ДО ВАС Товариші Націоналісти"

(Виїмки з Реферату виглошеного по заприсяженню членів 10 Відд. О.Д.В.У.)

Чи відчуваєте й розумієте вповні звук отсих слів присяги? Чи знаєте, яку честь, яку гордість, небуденність і велику силу характеру, яку сувору мораль, яку глибину світогляду і непохитність фанатика вони означають? Чи знаєте скільки впертої, завзятої, постійної праці, зусиль і змагань вони вимагають? Який великий обовязок, яку важливу відповідальність і готовість на все вони накладають? Чи знаєте, що вони означають націоналістичний світогляд, націоналістичну мораль, революційну карність, запал до праці й чину, незломний характер і відвагу, та всецілу відданість ідеї Української Національної Революції? Чи Ви це відчуваєте і розумієте?

На це дасьте найкращу відповідь своєю постійною працею.

Слово "Націоналіст" не сміє бути пустим звуком, подібно як Українська Національна Революція не сміє бути для нікого захоплюючою таємничою романтикою. Націоналіст це — невгнутий характер викутий із криці, сили волі, опромінений, перетоплений в огні революційної ідеї, загартований щоб вказати, як треба стояти за нарід свій! Націоналіст на кожному кроці й кожночасно безоглядно, непримиримо нищить ворожі течії і впливи противні ідеї українського націоналізму та ціле життя своє, всі свої хотіння, змагання, думки і всю свою працю чи то дома, в школі, чи поза школою, чи над собою, чи над другими, наставляє під кутом творчости для справи відродження духового Українського Народу! Кожну нагоду, кожну ситуацію, кожний свій вчинок використовує, щоби все і всюди чимсь причинитись для Української Національної Революції. Націоналіст все робить із охотою, запалом і зо завзяттям: він же революційно карний, свідомий своїх завдань, працьовитий, ідейний, совісний, відважний, неустрашимий, обовязковий, відповідальний за свої вчинки і готовий на все. Для нього Українська Національна Революція це не таємниче шукання пригод, гра в політика, чи затяту, гарячу дискусію й декламацію про революцію, але постійна праця для перемоги українського націоналізму.

Радісна, кипуча, гаряча атмосфера праці, творчости і діл для великого нового життя. Націоналіст мусить мати непереможну волю бути чесним по характері, ідеї, думках і ділах. Націоналіст це творець і активний борець за нове життя, за новий грядучий світ, за нову віру, велику ідею, а неустрашимий і непримиримий поборник і переможець старого, ворожого світу і ладу. Невгнутою волею, фанатизмом ідеї, власним чином, націоналіст мостить великий шлях новому. Кожний з нас мусить змагати до того, щоб стати таким працівником неустрашимим, готовим на все, незломним як герої — Данилишин і Білас, щоб бути так до глибини ідейним і боєвим, як молоді юнаки під Крутами: щоб бути творцем, будівничим української революційної державности. Праця націоналіста в О.Д.В.У. — це виховання в націоналістичному дусі. Товариші Націоналісти! Працюйте для великої ідеї. Ваше завдання є нести прапор Організації Українських Націоналістів й побідно завісити його в золотоверхому Києві, столиці Самостійної Соборної Української Держави.

ПАТРІОТИЗМ Ніґрів, а Українця.

Безперечно образливим є, або бодай мусить видатися як не українському загалові, то бодай частині, таке порівнання чи примір. Образливим, та ще й болючим, особливо тій частині українського загалу, яка запрягла себе до праці в ріжних національних, культурно-освітних, політичних чи економічних установах і тягнуть те ярмо, найчастіше безінтересовно, затрачуючи свій час, свої гроші, своє знання й енергію, а все те для одної лише цілі, а се: для більшого усвідомлення якнайширших українських мас, для піднесення їх культурного рівня, одним словом, до зрівнання українців з іншими культурними народами.

Що спонукало мене до такого порівнання і чому я вибрав за примір мало культурних ніґрів, пояснять читачеві два факти, наведені нижче, які мали місце минулого місяця.

Десь поверх місяць тому назад, переглядаючи "Торонто Стар", наткнувся я на на допис, в якому писалося про масовий мітінґ торонтоньских ніґрів в справі подій, які мають місце під теперішний час на землях Етіопії, одинокої в світі незалежної держави чорних.

На тім то мітінґу ніґерські патріоти гостро осуджували політику й зазіхання італійського диктатора Мусолінього на державу, з якою тутешніх ніґрів лучить хіба лише їхня расова тотожність. Сипалися горячі і високо патріотичні промови, а кожна промова кінчилася: "Те, що станеться на землях Етіопії, має для нас велике значіння" і "Руки проч від Етіопії!". Були там на мітінґу й італійці, які також відзивалися в обороні свого Мусолінього, а яких ніґри дещо потурбували й італійці виходили з галі де був мітінґ, з більшими або меншими тілесними ображеннями. Подібну дописку, попередніше ще, здибав я і в Монтреальських часописах, де писалося, що там ніґри навіть орґанізують леґіон, який пішов би на поміч етіопцям. Ніґри, оті малокультурні, як бачимо, зрозуміли і пішли назустріч зазиву Етіопського короля Салясія, який сказав: "КРАЩЕ ВМЕРТИ ВІЛЬНИМ, ЯК ЖИТИ РАБОМ"...

Стільки про патріотизм ніґрів, а тепер про патріотизм українця, ще й до того українського інтеліґента, адвоката.

В днях 1-го і 2-го вересня ц. р., на Конґресі Ліґи Української Молоді Північної Америки, який відбувся в Детройт, Міш., адвокат Панчук висказав таке в свойому рефераті: "Ват гепенс ту аур кінсмен ін Юроп, мінс литл ту ас, ві ар Амерікан фирст" ("що станеться нашим кревнякам в Европі, мало важне для нас, ми в першій мірі американці" — Конґрес Української молоді переводився з "дуже важних" причин в англійській мові). З повищого висказу "патріотичного" українського адвоката треба би ось що розуміти: те, що тисячі найкращого українського цвіту поклали свої голови в боротьбі за ВОЛЮ УКРАЇНИ, те, що тисячі наших братів гине голодною і холодною смертю на Соловках, те, що мільйони українського народу виголоджує червоний московин, те, що поверх 6 мільйонів нашого брата згинуло голодовою смертю на Україні, те, що польські тюрми переповнені найкращими синами Української Нації, те, що польські кати падають з умучення вішаючи наших героїв, пацифікація Українського народу в Галичині — зараз пацифікація українців на Полісею, "мінс литл ту ас", це для нас маловажне, бо "ві ар Амерікан фирст". "Ми американці в першій мірі" і як такі, ми, українського походження американці, повинні в першій мірі цікавитися тим, що тут в Америці діється, от хоть би і тим, хто "бейсбол" виграє, чи Детройтські "Тайґерс" чи Ню Йорські "Янкіс", або чи Детройтський ніґер Луіс побє жида Баера, чи жид ніґра, бо вони також американці...

Ось Вам і примір українця, примір, який нам показує українській інтеліґент, гордість української еміґрації. Цей інтеліґент показав стежку цій українській молоді, яка прибула на Конґрес, не цілячися на кошта і сотки миль, які треба було переїхати й яка ще не є адвокатами і прибула, щоби спільно порадитися, в який спосіб, якими дорогами поступати і працювати "фор Юкраініан коз", для української справи. І цей українець адвокат Панчук, який мав честь проводити тим Конґресом, замість піддати цій молоді духа, підбадьорити її живим словом... не дає навіть голосу Др-ві Скегарові з Шікаґо, одному з найкращих працівників зпосеред української інтеліґенції на еміґрації, який хотів сказати своїх кілька уваг до молоді. Не знаю, чи всі учасники згаданого Конґресу погоджуються з висказом пана адвоката, я знаю лише одно, що я ніколи з тим не погоджуся.

С. Сосновецький

Американські Дивогляди.

Потрібно учителя в Филаделфії з такими кваліфікаціями: Учитель мусить вміти за барою стояти, бути досвідченим дженітором, добрим бесідником, вчити діти, провадити хор, вчити представлення, давати відчити, ходити до церкви, брати малу платню з тим розумінням, що має її пропити при громадській барі. Хто не посідає таких кваліфікацій не потребує зголошуватись. Комітет сам буде вчити.

Українсько-американський редактор, що всіх трактує однаково.

Один наш редактор американської закраски пише в новій газеті, що його одиноким бажанням є подавати новинки обективно. Прочитавши таку заяву ми справді думали, що редактор переродився на старість. Але понюхавши, що такі заяви газеті не помагають, бо за газету все одно наші "працюючі" не повертають грошей, редактор взявся на хитрунський спосіб, щоб дещо вструґнути, може заплатять за газету.

Користаючи з побуту одного визначного нашого чоловіка в Америці, він взявся писати рецензію про книжку, що вийшла тому 16 літ. І тут вийшла його хитрунська вдача так би сказати "во всю". Згадуючи про ріжні характери, що були розбирані автором як історикoм, він хоче кинути тінь на автора, що ніби то автор думав інакше в 1919 році, а інакше тепер. Біда одначе в тім, що ми розуміємося на хитрунстві редактора, що не може ніяк прикрити свого "соціялістіческаво" обличча і дише ненавистю до всього того в українськім життю, що прямує до порядку і послідовности.

Каже наша пословиця: чим горнець накипів..... так і з нашим редактором.

Думаємо, що далеко чеснійше буде, як що старий соціялістичний пес буде гавкати таким самим тоном, що ним гавкав ціле життя. Тоді принаймі скажуть люди, що остався чесним з собою. **І. Б.**

—o—

"Коли спитаєте мене, що думаю про вічне спасення героїв, що свідомо віддають життя в обороні чести Батьківщини і для того, щоб помстити нарушену насильством справедливість, не завагаюся відповісти, що Христос нагороджує хоробрість і що смерть принята по християнськи запевнює жовнірові спасення душі. "Ніхто ж не має більшої любови, ніж той хто душу свою покладе за друзів своїх" (Ів. XV. 13). Жовнір, що гине в обороні братів, своїх хатніх огнищ і батьківських вівтарів, сповняє ту найвищу форму любови". (Кардинал Д. І. Мерсіє).

ВСЕАМЕРИКАНСЬКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛІСТИЧНОМУ КОНҐРЕСОВІ В НЮ-ЙОРКУ.

Тобі Всеамериканський Український Конґресе
Шлю мій скромний привіт:
Хай Твоя мова-нарада немов мечем креше
Українській Державі вільне життя у вік!
Радь Велика Всеукраїнська Радо
Як на ворогів клятих стати,
Як позбутися лютих гадів
Із рідної хати.
Радь над життям невільничим
І як одним махом ярмо-кайдани порвати,
Плянуй пляни історичні — Батьківщина кличе,
Як не тепер то й ніколи нам ворогів не здолати!
Хай від Твоєї ради аж по вік
Україна буде немов один великий чоловік.
Створи могутній збройний ряд,
Що визволить землю нашу від Каспія по Попрад.
Скріпи усіх нас, бідних ізгоїв
Своєю радою цінною і чинами героїв.
Дай нам силу й охоту
Скінчити визвольну роботу!
Дай зрозуміння всьому світу,
Що ми сильні — як льви, лиш сила наша спить,
Та як час настане то стануть мільйони цвіту,
Щоб силу нашу пробудить!
І не жадай і не проси
У морозного ранку роси,
Бо все є тільки в тих,
У кого клич: "Наша сила в нас самих!"
А Ви, націоналісти-делеґати
Покажіть у всіх ділах своїх
Визвольні стежки до рідної хати,
до рідних піль, лісів, тихих гаїв.
Радь велика Українська Радо,
Як на ворогів клятих стати,
Щоб скоро у Льва й Києвім граді
Побідну раду мати!
Радь і скажи всім, що лише зброя
Всі наші рани загоїть.
Й лише вогонь і кров
Змиє ганьбу оков!
Тобі Всеамериканський Український Конґресе
Шлю мій скромний привіт:
Хай Твою визвольну нараду могутній вітер понесе
по всій Україні, де зараз неволя й гніт!
Тобі Всеамериканський Націоналістичний Конґресе
Шлю мої щирі бажання:
Хай визвольна Твоя мова, як сталь вогнем креше
Та творить Соборну Україну зараз!

Іван Шелестинський

Судбурі, Онт., Канада
29-го серпня, 1935.

З Акції "40-тисячного Фонду О. У. Н."

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На народні цілі.

На весіллю в громадянина Павла Будз з панною Марією Рапко, яке відбулося 31 серпня, весільні гості забавляючись не забули й про жертви на народні цілі. На поклик гром. Олекси Косюка присутні зложили жертви $15.50, які призначено: $8.00 на місцеву школу і $7.50 на визвольну боротьбу.

Жертви зложили слідуючі особи: молоді Петро і Марія Будз $2.00, Іван Малинчук 1.10. По $1.00: Іґнатій Тепер, Йосиф Ходоровський і Іван Рапко, Іван Назарик 0.75. По 0.50: Михайло Підгорецький, Николай Вецал, Татіяна Гук, Василь Козак, Ілія Околіта, Іван Коцюба, Павло Коцюба, Олекса Косюк, Лука Гончарик, Дмитро Герман, Михайло Кінаш, Семен Мостецький, Теодор Кашуба, Антін Ґурняк Володимир Чопек. По 0.25: Константин Венчирський, Німець, Семен Роґожа і Ксеня Козак 0.10 та маленька Надія Рапко 0.05. Збірку перевели Іван Малинчук і Антонина Тепер.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

З весілля на добродійні цілі.

Громадяни Андрій і Павлина Каролішин справляли весілля своїй донечці і присутні на ньому гості зложили при тій нагоді $9.75 на добродійні цілі, які поділено як слідує: $4.50 на місцеву школу і $5.25 на визвольну боротьбу.

Жертви на ту ціль зложили слідуючі громадяни: молоді Петро й Анна Козак 1.00 і по 1.00: Андрій Каролішин, Антін Каролішин, Василь Коцюбинський з Ню Йорку і Анастазія Сидор з Вустер, Масс. По 0.50: Іван Панків, Василь Козак, Татяна Гук, Йосиф Городивський, Йосиф Чагарин, Устя Косик, Іван Гуцал, Андрій Борис, Яків Процишин і Вавро Сарафін 0.25. Збірку перевела пані Ксеня Каролішин.

Петро Гук

ДІТРОЙТ, МІШ.

Відділ ОДВУ ч. 24.

На Боєвий Фонд на руки членів Управи відділу ОДВУ ч. 24 зложили слідуючі члени і прихильники: Відділ ОДВУ ч. 24 з каси $60.82, Іван Батрин $25.00, Відділ МУН ч. 24 $10.00, Николай Бабак $10.00, Ілія Семеген 5.00, Марія Кудрик 5.00, Антін Соломка 5.00, Іван Камінецький 5.00, Онофрій Шеремета 5.00, Василь Буґера 5.00, Михайло Гринюх 2.00, Теодор Кіхтан 2.00. По $1.00: Кіндрат Михальчук, Григорій Пилипчак, Ілія Бойко, Марія Пилипчак, Андрій Кривий, Григорій Малиняк, Роман Базик, Йосиф Масляк.

Збірка з пушок: Іван Батрин $1.3?, Іван Наконечний 0.70 і Григорій Пилипчак 0.16. Разом зібрано $150.00.

Доложили до того: Володимир Скаврон $15.00, Іван Бойко 1.00 і Іван Малиняк 1.00. Володимир Скаврон з пушки 1.85. Всього зібрано $168.85, які передаємо делеґатом Володимиром Скавроном до Ц.У. ОДВУ.

Володимир Дідик, голова

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Передплати на "Націоналіста" і жертви на визвольну боротьбу, що наспіли на руки Теодора Свистуна.

Передплатники з Филаделфії: Гавриїл Михалюк, Стефан Крайник, Михайло Рибак, Григорій Москович. Передплатники з інших місцевостей: Теодор Гула, Петро Смик, о. Ілярійон Врублевський і Стругар Апголстерінґ Ко. $2.00.

Жертви на визвольну боротьбу: Михайлина Довгань $2.00; о. Ілярійон Врублевський $1.00; по 50 центів — о. Мицик, о. Палій, ф. Богатий і Катерина Марцинишин 25 центів. Разом $4.75. Вислано до Ц.У. ОДВУ $13.75.

Огляд Світової Політики.

(НПС) Від хвилі розбиття паризької конференції трьох загальне напруження довкола абісинської справи далі загострилось. Після повороту мін. з Парижа, відбув англійський кабінет важливе засідання, призначене спеціяльно абісинсько-італійському конфліктові, про яке італійська преса писала опісля: "Англійці наладували рушницю і поставили під стіну". Річ у тому, що Англія виразно рішена форсувати в разі потреби справу санкцій проти Італії й англійський уряд видвигнув ряд рішень для підготовки евентуального переведення цих санкцій. З другого боку традиційна політика Англії є того рода, що вона вичерпує наперед усі мирові можливості, щоби опісля спертою на "моральне право" хопитись насильних. Англія концентрує нині свою середземноморську фльоту в Александрії — в поблизу суеського каналу, скріпляє залогу Мальти й Адену, стаціонує моторизовані частини на західній границі Єгипту. Але англійський кабінет назвав засаду колективного трактування абісинської справи в рямцях Союза Народів начальною напрямною всіх своїх дальших потягнень.

4. вересня зійшовся Союз Народів в італійсько-абісинській справі. Ще заки почнеться яканебудь дискусія, Італія винесе перед Радою Союза Народів предложення виключити Абісинію із женевської установи. Італійці аргументуватимуть свою пропозицію існуванням невільництва в Абісинії й т. п. Курс атакувати, не боронитись, який так майстерно Мусоліні досі проводить, буде для Італії в Женеві далі міродатний. Мусоліні заповів в інтервю з англійцем Ворд Прайсом, що 1) Італія негайно покине Женеву в разі ухвалення Союзом Народів санкцій. 2) Санкції для Італії це війна з тим, хто схоче їх стосувати. Засаду "З Женевою, без Женеви чи проти Женеви" Мусоліні ще раз підкреслив і закінчив інтервю словами: Ми не можем тепер цофнутись. 200.000 італійських рушниць в Абісинії почали би бити самі зі себе". В Боцен, в полуд. Тиролю відбулися маневри великих мас італійського війська, якими Італія показувала що Африка не звяже їй рук для оборони европейських позицій. Італійська рада міністрів порішила ряд господарських заходів, яких ідеєю є те, що "особисте політикування мусить поступитися перед хвилевими військовими потребами". Італія війну означує в найближчих двох-трьох тижнях — це нині неоспоримий факт. Італійські військові транспорти пливуть скріплено до границь можливого далі в східну Африку, один із останніх кораблів повіз обох синів Мусоліні й його зятя графа Чіяно (міністр пропаганди), що зголосились добровольцями, один з дальших кораблів повезе добровольця, славного винахідника Марконі.

Тим часом неґус копає вовчі ями на привітання італійських танків, вчить населення правил воздушної оборони, будує криївки для зброї, шпиталі. Військова співпраця Ніппону й Туреччини, а більше скрита Англії й Німеччини в останній хвилі намагається ставити Абісинію на висоту завдання, що перед нього поставила історія. Абісинія несподівано стала поміч від сомалійців, що дезертирували в числі кілька чи навіть кільканадцяти тисяч в повні зброї з італійської армії.

Французько-італійська приязнь здається перейде успішно вогневу пробу абісинського конфлікту. Недавній побут маршала Бальбо в Парижі й нова поїздка ген. Бадоліо у Францію, як теж загальний італофільський тон французької преси вказують, що Франція готова з двох приятелів: Англії й Італії, цю останню ніяк не кидати — намагаючись усіми силами очевидно задержати й Англію в "ютланському фронті". Та чи вдасться хистові Ляваля це на одну мінуту довше, як абісинський конфлікт з дипльоматичного переміниться в збройний.

Нещодавну поїздку польського міністра закорд. справ Бека до Фінляндії, опісля побут у Швеції польського ген. інспектора армії ген. Фабриці — не вміла большевицька преса, а з нею й частина світової преси інакше пояснити ніж, що Польща з доручення Німеччини форсує балтійський бльок звернений вістрям проти Совітів. Очі Польщі звернені над береги Балтику не від нині. Балтійська політика стала для Польщі особливо актуальною після заключення англійсько-німецького морського договору. Цей договір, даючи Німеччині повну перевагу на балтійському морі, перекреслив для прибережних держав всяку можливість орієнтуватись на західньо-европейські держави. Їм остала тільки альтернатива: Німеччина або Совіти. І так у ці дві різні сторони розбіглись погляди поодиноких балтійських держав. Задля закордонно-політичних розбіжностей на ділі існує тільки на папері так звана балтійська антанта Литви, Латвії й Естонії.

Вихід у Балтику видається Польщі єдино можливим віддихом для неї. Втиснена між західного й східного сусіда, обох імперіялістично наставлених, обох однаково небезпечних для неї, вона хотіла би через вікно свого балтійського берега розглянутись у світ за порятунком. Конкретно — Польща плянує створити балтійський бльок під своїм омофором, як самостійний чинник, однаково протиставлений Німеччині, як і совітам. Загально кажеться про неуспіх Бека в Гельсинґфорзі. Балтійські держави не бачать у Польщі чинника, що справді міг би запоручити самостійність формованого бльоку. Польська фльота не є ніяким фактором, внутрішнє й зовнішнє положення Польщі не дає передумов для її сили.

Знова ж большевицькі припущення про польсько-німецьку співпрацю в балтійських комбінаціях — коли, як коли, але рішуче не на часі тепер, коли польсько-німецькі відносини в острій кризі, що узмістовлюється в холодному прийнятті мін. Бека в Берліні перед кількома тижнями, в данцізькому спорі, коли польський уряд не дає німецькій меншині в Польщі ні одного мандату, коли уступає з варшавської амбасади відомий зо свого заанґажування в пропольській політиці Німеччини ген. Шіндлер...

Орш.

УДЕНЬ І ВВЕЧЕРІ.

У вас вихідний день і ви сам, чи з дружиною, захотіли поїхати покататись на Дніпрі човном. Ідея, звичайно, не погана. Але до якої б з водних станцій ви не підойшли, скрізь біля кас довгі черги. При станціях — жадного човна, усі на Дніпрі.

Лише деякі щасливці, що раніше вас стали в чергу, мають надію захопити звільнений човен.

Ви ж стоїте у черзі десь пятнадцятим - двадцятим, марна трата часу! Все рівно не дочекаєтесь.

Ви переносите своє катання на вечір. О 9. годині вечора, наближаючись знову таки до будьякої станції, ви радієте. Ваші очі бачать, як тисячі привязаних човнів гойдаються коло берега.

Ви вже хутко мчите до каси, готуєте свій профспілковий квиток, щоб залишити в заклад, і раптом касирша холодним як лід однотонним голосом вам заявляє:

— Човнів не даємо — ліхтарів нема.

Тут настає для вас довга павза. Ви в роздумі.

Удень не вистачає човнів, а ввечері немає ліхтарів.

("Вісті" з 28. червня)

На Українських Землях.

"Представники" ЗУЗ на конгресі комінтерну.

31. липня говорив на конгресі комінтерну в Москві представник КПЗУ Рваль. Згадавши про "радісне соціялістичне життя на радянській стороні ріки Збруч", про "контрреволюційну активність української буржуазії" на ЗУЗ, Рваль каже про компартію Зах. України: "Під час найшаленішого розгулу антирадянського цькування в 1933 р. КПЗУ не зуміла дати негайну і відповідну відсіч буржуазному українському націоналізмові і перейти до енергійного контр-наступу проти нього. У 1933 р. агенти УВО (Української Військової Організації), засівши в найважніших ланках нашого партійного апарату і використовуючи втрату більшовицької пильности в тодішньому керовництві КПЗУ, зробили неможливою для партії відсіч і негайний перехід у наступ проти розгнузданого націоналістичного антирадянського цькування. Нещадна боротьба, яку провела братерська КПЗУ, що розгромила націоналістичний ухил Скрипника і контрреволюційні кубла, що провадять диверсійно-шпигунську роботу з доручення імперіялістичних інтервентів, мала вирішальне значення для викриття й розгрому ворожих агентур у КПЗУ". Як бачимо, тов. Рваль вигадує теорії про членів УВО в проводі КПЗУ і под., замість сказати ясно, що КПЗУ покинуло все, що було в ній українського, а залишилися в ній жиди й поляки.

Обговорюючи висунене на конгресі гасло "єдиного робітничого фронту", Рваль каже: "Єдиний фронт на Західній Україні повинен передусім здійснити інтернаціональну єдність боротьби українських, польських і єврейських робітничих мас і подолати націоналістичний сепаратизм, підбурюваний контрреволюційною буржуазією". Про частинні бодай успіхи програми тов. Рваля вже подбають "українські" соціялісти й радикали — Ганкевичі, Стахови, Матчаки. В дальшому тягу своєї промови Рваль в нахабний спосіб намагається приписати останні події на Волині передовсім українську націоналістичну демонстрацію під Долками — для КПЗУ. Очевидно на те, щоби виказатися перед московськими хлібодавцями бодай якиминебудь успіхами.

1. серпня промовляв перед конгресом представник компартії Чехословаччини зі Закарпатської України Сірови. Він представив без обиняків ці облудні методи, якими послуговується його партія на Закарпатті.

"Своїми успіхами у Закарпатській Україні — говорив Сірови — компартія Чехословаччини зобовязана тій обставині, що вона правильно звязала боротьбу за повсякденні вимоги трудящих мас і особливо трудящого селянства з **національним питанням** і з загальними революційними перспективами пролетаріяту". Як назустріч комуністам на Закарпатті йшло москвофільство й запродання чехам "українських" опортуністів — знаємо добре. Їхні фактичні успіхи вони завдячують своїй націоналістичній масці. Шляхи й методи боротьби з комунізмом на Закарпатті вказує сам Сірови, підкреслюючи значення національного питання.

Перевірка партійних документів.

ЦК КПбУ, скасувавши недавно перевірку партдокументів в Харкові, в Київщині й Полтавщині, уневажнив далі перевірку по парторганізаціях дніпровського пароплавства (Вісті з 2. 8) та в Чернігівській й Одеській області, як теж у самій Одесі. Себто приблизно скасована перевірка майже на цілій Україні. Це факти, що говорять пророчистою мовою про паніку московського наїздника.

Чистка в ЦК УССР.

Центр. Викон. Комітет УССР зняв з роботи заступника секретаря ЦВК УССР, виключену перед тим з компартії М. Левкович. Виключення сталося за відсутність класової пильности й приховання свого соціяльного походження". Виключення такої визначної большевицької достойниці, якою була досі М. Левкович, з партії й ЦК УССР новий доказ розкладу большевицької верхівки, боротьби всіх у ній і хронічного страху Постишевих і Косіорів перед зрадою.

"Коректори" історії української літератури.

У "Вістях" з 5 серпня пише Ю. Иосипчук, один з членів "Колективу", що опрацьовує новий курс історії української літератури, керуючись вказівками тов. Постишева: "Одним з питань, яке має літературно-політичне значення і яке повинна розвязати більшовицька історія української літератури, є питання звязків української літератури з російською. Націоналісти, проводячи теорію відрубности української культури, замовчували ці звязки, хоч вони були очевидні (?)". Далі наводить "літературознавець" ,малорос Йосипчук, приклади "впливу" російської літератури на Котляревського, "звязки" Шевченка і Марка Вовчка з російською революційною демократією, "вплив" рос. літератури на Панаса Мирного, Грабовського, Франка(!), Коцюбинського і т. д. Стаття кінчиться пеаном в честь Постишева. Чи треба яркішого свідоцтва московського насилля над українською культурою. Скільки ж пофалшувань українських літературних текстів допустилась рука московсько-большевицького хама досі і скільки ще їх поповнять Йосипчуки тепер? Усе для того, щоби скастрована "українська радянська культура" стала нешкідливим провінціональним "відхиленням" московської "великої культури".

"Пяні хулігани".

"Вісті" з 9. 8. пишуть: "6 серпня в будинку № 6 по вул. Нероновича троє пяних хуліганів вчинили бійку. Один з них під час бійки вихопив револьвер і почав стріляти. Хуліґанів — Георгія Ходікова — пом. директора київського інституту, студента цього інституту Дмитрія Дураченка і Миколу Бондаря затримано". — Оце представники "радянської інтеліґенції".

Як проходить хлібозаготівля?

"В ряді колгоспів — пишуть Вісті з 2. серпня — партійні і радянські орґанізації не зуміли підняти маси колгоспників на нищівну боротьбу з куркульсько-петлюрівськими недобитками, що різними способами намагаються зірвати хлібозаготовки. "Як зриваються ці поставки? Останні числа "Вістей" нотують такі категорії саботування хлібозаготівлі: зволікання з молотьбою, з підкиданням стерні, брехливі рапорти, і розкрадання збіжжя, допускання зараження збіжжя призначеного державі кліщем, замокання під відкритим небом тощо. Вісті з 11. серпня пишуть, що в колгоспі "Серп і Молот" Устимівського району (Одещина) знайшли в багатьох снопах куски заліза, які "класовий ворог" вложив, щоби спричинити аварію молотарки. — Всі ці факти говорять про неослабну боротьбу українського села з московським наїздником.

"Радянська демократія".

Рада Нар. Комісарів СССР видала постанову "про заходи поліпшення фінансової роботи сільських рад", в якій представлена жалюгідна картина упослідження цеї найнижчої клітини "радянської демократії" в країні диктатури пролетаріяту. Сільрадам накидають бюджет згори районові фінансові відділи, поточними рахунками "сільрад у держбанку ці ж відділи розпоряджаються на власну руку, не питаючи сільрад, сільрадам відмовляють без причини виплати страхового забезпечення і т. д. (Вісти 6. 8.) Чи поможуть селу в його невідрадному становищі пасинка в радянській державі постанови з Москви, коли в районовому центрі сидять всемогучі комуністичні бонзи? Чи врешті остання постанова раднаркому СССР взагалі призначена для України?

Політичний атентат.

1. серпня стрілом із револьвера вбито голову новогорлівської ради Свирдлова, що їхав на мотоциклі. Слідство виказало, що це політичний атентат. Свирдлов був ретельним прислужником московської влади. За це дістав по заслузі.

Авіомоделізм серед української молоді.

Цього року молоді авіоконструктори України здобули перше місце в СССР. Модель планера (бальона) Костя Зінченка встановив новий світовий рекорд, пролетівши 8.400 метрів. Цей модель разом з двома другими українськими моделями планерів відправлять на міжнародню виставу в Мілані (Італія).

НА ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

Свято на Білій Горі.

11. серпня відбулося на Білій Горі в Підлисю традиційне свято в честь Маркіяна Шашкевича, яке зібрало кільканадцять тисяч українців. Після богослуження і панахиди відбулися сокільські вправи. На свято прислала польська влада кількадесять постерункових.

До Берези.

21. червня ц. р. мали в Ковлі судову розправу 3 молоді українці: В. Маркевич, С. Сомчинський і Павло Вітряк за те, що побили конфідента поліції, який сидів разом із ними у вязничній келії минулого року. На розправі В. Маркевича засудили на 3 місяці тюрми, а Сомчинського й Вітряка мусіли звільнити для браку доказів вини. Але 4 дні пізніше їх відставила польська поліція до концентраційного табору в Березі Картузькій.

Дня 6. серпня арештували в Луцьку начальника "Народньої Торговлі" І. Мацика і начальника "Маслосоюзу" Романа Клоса й відставили до табору в Березі Картузькій. Того ж дня вивезли з тюрми в Луцьку до табору в Березі П. Пилипюка та М. Корнелюка з Ківерців коло Луцька і М. Скорюка з Луцька.

Вийшли з польських тюрем.

Василь Атаманчук, засуджений поляками на кару смерти, а потім на 10 років тюрми в процесі за вбивство шкільного куратора Собінського — вийшов з тюрми в Равичу на волю.

Дня 4. серпня ц. р. звільнили з ломжинської тюрми Мирослава Онишкевича, що його засудив апеляційний суд в Люблині на 3 роки вязниці за приналежність до ОУН. У ломжинській тюрмі остали ще такі націоналісти: 1) Андрухів Петро, 2) Баран Микола, 3) Баран Степан, 4) Байда Гриць, 5) інж. Бойдуник Осип, 6) Корчинський-Яцкович Осип, 7) інж. Ленкавський Степан, 8) Лутнак Дмитро, 9) Пухаль Микола, 10) Сирота Ілько, 11) Спас Василь, 12) Тильчак Осип, 13) Федорина Осип, 14) Шиманський Онофрій.

Після відбуття кари 6-місячної тюрми, вийшов з бережанської вязниці Михайло Солер із Мужилова, засуджений за побиття постерункового польського Куцили.

Польські варвари.

На весну цього року висипано на цвинтарі в Завадовичах, повіт Городок, могилу в честь Героїв і поставлено на ній памятник з тризубом і терновим вінком. Польська поліція зірвала на другий день тризуб і вінок, а по якомусь часі зник також хрест із могили. За висипання могили покарали Андрія Яремчука і Дмитра Васильцева, обох зі Завадович, карами по 50 зол. зі заміною на 10 днів арешту.

Ніччю з 1. на 2. серпня рука якогось польського варвара знищила Стрілецьку Могилу в Новосілці коло Підгайців.

American Ukrainian

HETMANITE LECTURER BETWEEN "Devil And Deep Blue Sea".

By Basil A. Stephens

NEW YORK. — Prompted by curiosity your correspondent attended a lecture given by a well known exponent of the Ukrainian monarchist clan — the Skoropadsky Hetmanites.

During the entire length of an hour the lecturer spoke on the prerequisites of a revolution. He pointed out to the audience that a revolution needs an army, a navy, an air force, and all of the components of a modern machine of warfare. He explained that all sorts of professional men are necessary for an Ukrainian state. Finally the speaker arrived at the conclusion that in order for Ukraine to be free an army — professional and military — of one million people is necessary. By the time the lecture was concluded the impression left upon the casual observer seemed to be that the Ukrainian people were incapable of possessing a government of their own.

Discussion Most Interesting Phase of Lecture

At the conclusion of the lecture the time for questioning was ripe. A gentleman questioned him as to the most advisable means of organizing this professional and military army of one million and as to the means of regaining the Ukrainian lands. The questioner also added, "What are the Hetmanites doing with respect to the re-attainment of the Ukrainian lands?"

In his attempt to answer this question the speaker took a good half hour without satisfying the questioner. He deviated so far from the actual question asked that, in time, one wondered what the original question was. However the questioner adhered to the query and at the end of the "answer" inquirer reminded the speaker of his question and begged him to specifically answer it.

Naive Reply.

Caught between "the devil and blue sea" and no doubt angered by the inquisitor's boldness, patience and apparent nonchalance, the Hetmanite burst out with the following naive solution: "Become a Hetmanite and you will know what means the Hetmanites are utilizing to create Ukrainian State".

Still unsatisfied with the answer "cross-examiner" (by this time the cross-examination was well under way) implored the lecturer to answer his question. (reminder: "what means are the Hetmanites using in their attempt to make Ukraine free?") Since he was pressed so and probably thought that had reached a more vulnerable stage than "the devil and deep blue sea" the lecturer finally confided to the audience that it was impossible to answer that question because "by doing so I would be revealing an organization secret".

"Connections" of Hetmanites Upon Ukrainian Lands.

Since the speaker revealed that there were secrets in the Hetmanites organization and implied that the Hetmanites had connections upon the Ukrainian lands, the next logical question poured forth from the lips of the "cross-examiner" namely "What sort of connections have the Hetmanites upon the Ukrainian lands?"

Since this also was an organizational secret (?) the lecturer was then asked "what these "connections" were doing" because "no one ever heard of their work". Realizing that the inquisitor was a Ukrainian nationalist the lecturer (forgetting that he was the lecturer and not the questioner) asked what the Ukrainian nationalists were doing in their attempt to create and Independent Ukrainian State (question mark and exclamation point). Without desiring to answer such an absurdity the "cross-examiner" nevertheless replied, "Show us among you Hetmanites one person who is sincere enough to his ideals to do what Bilas and Danylyshyn have done, who is sincere enough to say at the gallows, "I am only sorry that I cannot serve Ukraine any longer" or "I am aware of my deed and its consequences, I am a nationalist and a revolutionary". That's what our nationalists are doing."

At that moment the lecturer would have gladly exchanged places with any one but himself. Incidentally Mr Lecturer certain American newspapers pay two dollars for all embarrassing moments published. Maybe Skoropadsky is in need of funds. He probably could have his nails manicured for two dollars.

OBSERVER'S VIEW ON MANIFESTATION.

As the procession of the O.D.W.U. Chorus members came out slowly on the stage my pride rose high as they lifted their voices to the tunes of the Star Spangled Banner and the Ukrainian Nationalist Hymn. The blood tingled through my veins, as I listened to those beautiful hymns. I was proud of the fact that I was one of this great body of Ukrainians fighting for our cause.

Those of you who were not there surely missed something for as the program continued my enthusiasm increased.

In my opinion one of the most impressing numbers on the program was the address delivered by Mr Michael Pisnak. His speech was a fiery example of the spirit that all Ukrainian Nationalists should have.

It was also our privilege to hear our Ukrainian General Kapustiansky speak.

Three other features that impressed me were the addresses given by Mr. Emil Revyuk, Mr. Stephen Dezholy and Dr. Ivan Gulay representative of the Ukrainian National Association of Canada.

We listed only a few of the important articles on the program and I am sure you it was wonderful. After a month's expectant waiting I was not disappointed in the results of our hard working committee.

The program ended with two of our famous Ukrainian songs ("Live Ukraine") which we all know and also the Ukrainian National Anthem.

An interested worker
Branch No. 66 of ODWU
Elizabeth, N. J.

Mary Fedirko

—o—

NEWSY NOTES FROM CLEVELAND

— John Kohut recently visited in Cleveland and gave a short talk. It was remarked that Chicago has changed the Cleveland ex-president. Whether for better or for worse was'nt decided.

— On their way to and from the convention in New York six young Chicagoites stopped to visit in Cleveland. It is to be hoped that they enjoyed Cleveland as much as Cleveland enjoyed them.

— At the last meeting the Nationalist administrator asked for "a female to get around the boys and make them buy "Nationalist". These helpless males!

THERE IT IS!

What? The Y.U.N. No. 4 social night.
When? August 29, 1935 at 8 P. M.
Where? The Ukrainian Nat'l Home in Cleveland.
Who? Young Ukrainian Nationalists.
Why and How? To increase interest and knowledge in organization affairs.

Yes, the Y.U.N. of Cleveland, Ohio have finally held their first social meeting. And was it a success!

Want to hear what it was like? Well, here's a general idea.

It was a clap night radio program with Walter Blondarenko acting as a "Fred Allen". The first feature was the music of the YUN Orchestra. It got a big laugh when, after announcing a beautiful classic selection, it broke into "Ilona".

The program continued with a comedy by John Lew and Mike Zadorecky followed by Mary Lew singing "Words Are in My Heart". Then Mike Zadorecky gave an original version of stuttering Roscoe Ates impersonating Frank (Bring 'Em Back Alive) Buck and his blushing damsels sang what was called a sentimental ballad.

"Fred Allen" then interrupted with some news flashes and a weather report which ran as follows: "Probably showers and probably not, perhaps warmer, perhaps not, weather conditions probably remaining the same depending on weather conditions (and the girls)."

The second part of the program was a "mock wedding" in which girls participated in queer costumes for which they had ransacked their attics.

The rest of the evening was spent in dancing. The success of the evening was due to the fine work of the participants. The largest share of praise goes however to the originators of the program, Mary Lew, Evelyn Zerucha and Mike Zadorecky.

We hope many more such social meetings with one correction: a lecture or reading will be shedulled for each, so that they will be educational and not merely social.

by Mary Lew

The Cleveland reporter is very [illegible]. Notice the way she shaped [illegible] in the beginning of her article of the YUN social night.

Two prominent females of the Y. U. N. No. 4 are translating the "Bazar" into English. It is to be used as the educational feature of future social programs. Let's wish them luck.

by Mary Lew

ВИРІЗКИ.

(м. с.)

Український націоналізм не обмежується теоретичним обробленням схем, памятаючи, що дійсний [illegible] у ці схеми вкладуть живі [illegible] і власне від них залежатиме розвязка цілої української проблеми. Демократи забагато вірять у механічні схеми та цифрух здібності одиниці. Цим виясняються характерні для всі[х] зминів[іх] [illegible], що ставить екраїнізацію [illegible] партійних демагогів. Націоналізм змагає до того, щоб на чолі будучої Української Держави станули не людини — залежні від примх наших класичних "шапкатів", "воєнечників", "панейок" [illegible] стахових", що творять нашу партійну анархію — а відповідальні провідники, що своєю працею, здібностями й жертвами в процесі виборення державности здобудуть моральне, неоспориме право на те, щоб повести її на шлях остаточної консолідації, спираючись на підтримку й довіря широких мас українського народу. ("Українське Слово", ч. 118, 1935, Париж.)

Тому відразу ми осудомили собі наш патріотизм. Тому що в кожним з нас живе почуття глибше, між особистий інтерес, між кровні звязки і впливи партії. Се потреба, отже також **бажання віддати себе на службу загальній справі**, що й Рим назива "публічна справа", республіка, се почуття — се патріотизм.

Рідний край, то не лиш збір осіб і родин, що живуть на тій самій землі, що їх вяжуть між собою більше чи менше вузькі сусідські, або ділові звязки і спільні шастини чи болючі спомини. **Ні, рідний край — це спільнота душ, в службі громадської організації, яку треба за всяку ціну, хоч би ціною власної крови, скоронити й оборонити під проводом того, або тих, які кермують її долею.** Тому власне, що спгромаджує **спільну душу**, вони своїми традиціями живуть спільним життям в минулому, а через **спільні надії** продовжують це життя в майбутньому.

Патріотизм, це підставова **засада єдности й порядку й органічний звязок** поміж синами того самого рідного краю, який мислите старадавньої Греції й Рима вважали за найвищу з природних чеснот. Христова релігія уважає **патріотизм законом**; немає доскональого християнина, що не був би водночас патріотом. ("Кардинал Мерсьє", Л. Варнак, книгозбірня "Вістника" 1935.)

Виходячи із спіритуально-волюнтаристичного світогляду, український націоналізм сприймає владну націю за найвищу, абсолютну ідею й реальну цінність, видвигнувши гасло: НАЦІЯ ПОНАД УСЕ! Націоналісти хочуть бачити Українську Націю великою, потужною, могучою й щасливою. Розуміючи підстави її існування, вони змагаються за створення для неї таких реальних умов, що могли б найкраще забезпечити **її стійкість** у сучасних і будучих змаганнях. Для цього вони мобілізують **творчий дух і дієву волю нації**, означуючи на основі їх її шляхи в прийдешність.

МОРАЛЬНІ ОСНОВИ ТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ.

Українська армія має бути найбільшим здобутком Української Національної Революції. Перед тією армією стоять великанські завдання. Вона має виборота волю для українського народу, а згодом стати заборолом проти азійських навал не лише для України, але й для Европи. Це історичне завдання Української Армії вповні покривається з геополітичним положенням України, з її традицією та заповітами історії.

Це тяжка задача, але почесна. Може ніякий нарід не має такого світлого призначення, що український. **Отже повинні ми виконати те призначення. На Сході Европи не може жити нічого кволого, розніженого й лінивого. Там місце лише для великих, сильних і мужніх народів. Хто хоче панувати в Києві, мусить мати ідею володіння Східньої Европи.**

Наші землі найбагатші в Европі. Сюди переходили й тут набирали віддиху inші европейські народи. Але жодно з них не вдержався на чорноморських степах. Всі вони покинули їх під натиском другого сильнішого народу. І лише наші прадіди вміли вдержатись на цих землях.

Мабуть ні один нарід не провадив стільки війн в обороні своєї землі, що наш нарід. Початки тих війн сягають у ті давні, замрячені часи, коли наші прадіди прийшли на лугово-лісову Україну й зачали заводити управу збіжжя на врожайнім чорноземі. Вже в ті часи українці мусіли добре володіти мечем, щоб оборонити засіяний степ і побудовані селища перед гратуванням сусідів, що в той час вели ще півдике життя. Аж так далеко треба шукати початків нашої військової організації.

Ми нарід рільничий. Рільничі народи мали все найкращі армії. Бо ратай любить свою землю, і або хайзнуве на ній, або лежить у ній. Так було все на українських степах, так буде далі.

Ми, українці, не спроневірились землі, що її в давнину здобули наші предки мечем і плугом. Ми гідно все її боронили. Ми обильно зрошували цю землю своєю кровю впродовж нашої історії. З різним щастям боролись ми, але все ж таки ми на ній вдержались при житті, і ведемо далі боротьбу з захланними сусідами. Минулі віки оставили нам величаву військову традицію. Традицію військово-рільничого народу, що родився, боровся й умирав на степу. Не занапали ми впродовж цілої нашої історії спокою. Не боронили нас високі гори, глибокі ріки, великі моря. Не родились ми в природніх сильних твердинях. Усі й з усіх сторін мали доступ до нашої землі й тільки сила ударів наших мечів удержувала нас при житті на тих розлогих степах. На них ще й досі не скінчилась мандрівка народів.

З усіх тих віків доходить до наших часів кривава нитка боєвої традиції. Кривава наша історія! Каже легенда, що то від засохлої крови, так почорнів чорнозем український! І ця традиція — це наше майно, наша спадщина прадідівська. На тій кривавій традиції, на тій військовій славі, треба розбудувати будучу Українську Армію.

Український нарід мусить бути або народом вояків, або загине на тому роздоріжжі, що ним є Схід Европи. Лише тоді була Україна самостійною, коли всі українці хотіли носити й носили зброю. До боротьби з українськими степовиками ставав солідарно ввесь український нарід. Під час Хмельниччини буквально весь український нарід брав участь у війні. Бо Україна — це вічне боєвище, а український нарід — це вічний вояк.

О.У.Н. мусить розвинути всі атавістичні боєві прикмети нашого народу. Зближаються великі події, що підчас них український нарід здобуде собі силою своє місце в історії. Українська націоналістична молодь має найкращу будучину зпоміж молоді всіх інших народів. В імя тої будучини вона має зорганізувати українську націоналістичну армію на тих моральних боєвих прикметах, що їх носить український селянин укриті в глибині своєї простої душі. Наш нарід має дані стати найкращим народом на землі. В його очах ще видно усміх поли, засіяного пшеницею. Такий усміх мусіли мати римські легіони, дружинники князя Святослава Завойовника, козаки Богуна й Січові Стрільці та Новітні Запорожці, коли їм заглядала в очі смерть і слава. Українські націоналісти мають ці прикмети примінити до обставин нинішньої боротьби. І такою армією йти назустріч будучині! А ця належить до нас і до нашого меча!

("Український Націоналіст")

Нації повстають не через фізичне народження, а через історичні події. (Лигард)

Мусія Степанчук

ДЕЛЕГАТАМ КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ — НАЦІОНАЛІСТІВ.

О, ви!
В чужій, заморській стороні,
В Американській Вільній землі,
Вам було не вільно
Пропасти безслідно!
І ви [illegible] серця не вертали Вітчини
І душу свою зберегали
І не пропали
Для Тебе, Мамо-Україно!

* : ∵ : *

О, ви!
В чужій прибраній Вітчині,
В вас не погасли святі вогні
Любови давної
До земличі [illegible],
Де ви [illegible] душевним полетом знялись
І трудів, чину піднялись
В жертву за долю
Вітчини, Матери Святої.

* : ∵ : *

Бо в вас
Душа горить, як у вогнях,
Бо вам стоїть все ваш край в очах
Вітчина багата
У ворога ката...
І ви [illegible] вглядали рани Вітчини
Та із чужої чужини,
Ви забажали
Помічну руку Неньці дати.

І ви
З найдальших сторін чужини,
Злетілись разом наче орли,
Злетілись на раду
У одну громаду,
Усі: — Старі і діти молоді,
Щоб Матір ратувать в біді,
Щоб одним фронтом
Стати за нарід й святу правду.

* : ∵ : *

О, честь
І слава вам! Готуйте месть!
Готуйте ворогові смерть!
Готуйтесь до чину,
Завзято невпинно!
На вас дивиться Матір увесь час...
Кріпіть вогонь, щоб не погас,
Щоб боротьбою
Здобуть Державу України!

* : ∵ : *

Ідіть
І чин, борбу і месть несіть
І святе гасло всюда ширіть:
"Ми хочемо жити,
А не рабом гнити!
Ми всі [illegible] пропадем радше в боротьбі,
А не похилимось в ярмі!
Нам меч путь світить,
Ми Українці - Націоналісти!